

● TRETJI KONGRES SAMOUPRAVLJALCEV

DELO SE ŠELE PRIČENJA

Tretji kongres samoupravljalcev Jugoslavije je mimo. Delegati so se, bogatejši za nove izkušnje, doživljaja in spoznanja, vrtnili na delovna mesta. Med njimi sta tudi Neža Putrle, obratna inženirka iz HP Kolin-ske, sicer pa predsednica sindikalne konference v tej delovni organizaciji, in Franc Kosi, strojni referent v SCT, tozdr Mehanizaciji in hkrati predsednik osnovne organizacije sindikata v tem tozdu. To sta tudi zadnja izmed sedmih delegatov, ki so našo občino zastopali na kongresu, a ju še nismo predstavili v Naši skupnosti.

Navadno je prve dni težko strniti vse dogodke in občutja v pripravo. So pa tu vtisi, ki jih še niso preplavila vsakdanja opravila. »Ko se je kongres pričel, je nekdo začel peti: Druže Tito, mi ti se kunemo! Vsi smo povzeli za njim,« je pripovedoval le nekaj dni po vrnitvi s kongresa Franc Kosi.

»Vzdušje tega trenutka se res ne da opisati. Zdi se mi tudi zelo dobro, da so se kongresa udeležili naši najvišji politični in državni voditelji. Večina razpravljavcev je govorila o problemih, ki se z njimi srečujemo vsak dan. Na primer: zakaj v delegatsko bazo ne pride dovolj povratnih informacij; veliko kritike je bilo na račun pripekov za sise; delegat iz Leskova je opozoril, da je kongres

obšel kulturo. Govor je bil tudi o šolstvu in vzgoji. Ni namreč vseeno, kdo vzgaja naše otroke v samoupravljalce.«

Pred kongresom smo v naši občini, podobno kot drugje, v razpravah ugotavljali, da osnutek resolucije ni prinesel tega, kar smo pričakovali. Je kongres odgovoril na odprta vprašanja?

»To, da je skoraj polovica besedila resolucije na kongresu doživela spremembe, nam pove že veliko,« je menila Neža Putrle, ki je bila v predsedstvu tega največjega zbora jugoslovanskih samoupravljalcev. »Kongres je prinesel to, kar smo poudarjali v naših razpravah: kako naprej. Na kongresu so bile nakazane konkretne rešitve. Razprave so bile kritične, poštene in odkrite. Vgradili

smo jih v resolucijo, kolikor se je dalo. Seveda pa bo uresničevanje sprejetih sklepov odvisno predvsem od nas. Kongres se je resda končal, toda delo se šele pričinja.«

Oba naša delegata sta na kongresu sodelovala v komisiji za vprašanja združenih delavcev v delegatskem sistemu. Tudi tu so bile razprave, kot v drugih dveh komisijah, zelo žive. Kar 115 delegatov je hotelo spregovoriti o svojih izkušnjah s tega področja — vediko preveč za čas, ki je bil odmerjen kongresu. Zato je tudi Neža Putrle razpravo, ki jo je pripravila o za-pažanju v delovanju delegatskega sistema, oddala pisno. Na podobne probleme kot ona pa je v svojih pri-spevkih opozorilo tudi več drugih delegatov.

Ob koncu kongresa je bilo rečeno, da je treba z uresničevanjem sklepov pričeti takoj. Brez odlašanja. Kako se bomo tega lotili v naši občini, da bo res vsakdo izmed nas, povsod in vsak trenutek ravnal tako, kot smo sklenili?

Vprašanje je naša delegata za trenutek spravilo v zadrego. »Zdi se mi, da je kongres med vrsticami sporočil nekako takole: Nehajmo se le pogovarjati in sporazumevati, zavijajmo rokave in delajmo!« je rekla Neža Putrle. »Dostoj smo se znali le dogovarjati, nismo pa se znali obnašati tako, kot smo sklenili. In če se bo nekaj premaknilo v tej smeri, če se bo vsak kritično pogledil v svoj odnos do dela, bo že veliko narajeeno.«

Franc Kosi pa je dodal: »Prvi in drugi kongres sta še iskala našo pot. Zdaj pa jo poznamo, del smo je že prehodili. Treba je le naprej tako, kot smo začrtali. Pri prenašanju vseh sklepov iz kongresa v bazo, mislim, da bo moral pomagati tudi občinski sindikalni svet.«

Čeprav je njihova komisija drugi dan kongresa delala od pol osmih zjutraj do pol enajstih zvečer, nista ne Neža niti Franc občutila utrujenosti. Šele potem, ko sta se že vrnila domov, sta začutila, da je bilo sodelovanje na kongresu naporna naloga. Toda utrujenost se pozabi, ostanejo prijetni spomini.

Neža Putrle: »Množica ljudi, slovesno vzdušje... Tako globokega vtisa res zlepa ne bom pozabila.«

Franc Kosi: »Vsi slovenski delegati smo imeli tudi družabno srečanje v domu JLA v Beogradu. Poslušali smo srbsko muziko, vsi skupaj smo zapeli nekaj partizanskih pesmi, zaplesali smo kolo in bili smo si blizu, čeprav se večina med nami še nikoli ni srečala.«

Besedilo in sliki: D. J.

Franc Kosi

Neža Putrle

● Izolirkin tozdr Obrtna dejavnost: za toplotne izolacije hiš

Vse več zanimanja

Delavci Izolirkeinega tozdra Obrtna dejavnost so v teh dneh že pričeli s prvim večjim delom zunaj naše republike. V Nikšiću bodo namreč s kombi ploščami toplotno zaščitili 3400 kvadratnih metrov zunanjih zidov zgradbe, v kateri bodo prostori inštituta za črno metalurgijo. Izvajanje del v Črni gori pa pomeni za ta tozdr tudi možnost novih naročil, kar bi bilo zanje precejšnjega pomena, saj bi si tako zagotovili delo tudi prek zime, to je takrat, ko so v Sloveniji za to opravilo preizkušne temperature.

Štirideset delavcev tozdra Obrtna dejavnost, ki je v sestavi Izolirke od januarja lani, se ukvarja s toplotnimi izolacijami zunanjih zidov, ravnih streh in podstrešij v starejših hišah. Lani so pri njih naročili toplotne izolacije hiš le zasebni graditelji, letos pa so s kombi ploščami obložili že tri šole, med katerimi je tudi nova OŠ v Štepanjskem naselju. Ker je vgrajevanje toplotnih materialov bolj malo, se v tozdu Obrtna dejavnost ne bojuje, da ne bodo imeli dovolj dela. Za letos celo ne morejo več sprejemati naročil.

S klasičnim gradbenim materialom, kot sta na primer opeka in beton, se ne da doseči res dobre izolacije hiše. Ker pa je kurjava iz dneva v dan dražja, vse težje priti do nje, pravih in dopustnih toplotnih izgub zgradb iz leta 1979 pa določa, kakšna je lahko največja toplotna izguba, povpraševanje po izolaciji hiš zadnja leta narašča. Mnogi zasebni graditelji kupijo v Izolirki le material, delo pa opravijo z nekoliko

spretnosti kar sami. V Izolirki pravijo, da se s tako izolacijo hiše prihrani tudi do 38 odstotkov toplotne energije. Resda je treba za toplotno izolirano fasado odšteti skoraj še enkrat več denarja kot za navadno, vendar se izdelek izplača. Denar se namreč povrne že v dveh letih, če je bila toplotna izolacija hiše upoštevana že v načrtih.

Za toplotno izolacijo zidov hiše ponuja Izolirka dva sistema: jubizol in kombifas. Prvega priporočajo za nove hiše in stavbe, na katerih ni pričakovati poškodb od udarcev in podobno, drugega pa uporabljajo pri že ometanih hišah in pri nižjih poslopjih. V obeh primerih gre za stiropor plošče, ki jih različno obdelajo in vgradijo na hišo.

V tozdu Obrtna dejavnosti načrtujejo, da bodo letos po kombifas sistemu obložili 16 tisoč kvadratnih metrov površin, po jubizol sistemu pa 10 tisoč kvadratnih metrov.

D. J.

● Odlikovanja tudi v Indosu

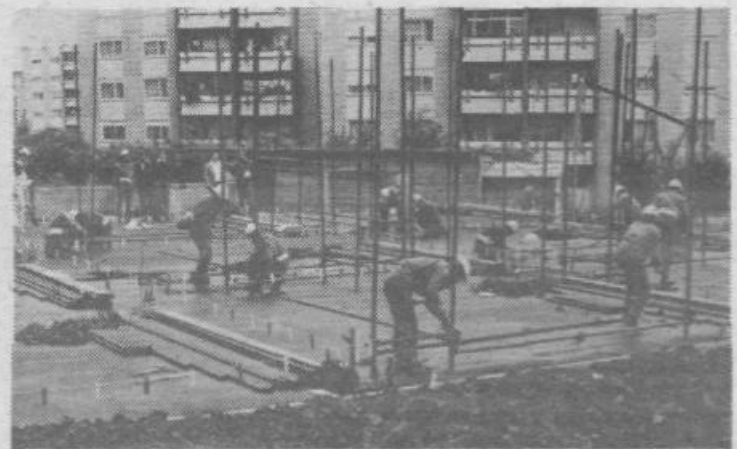
Na eni letošnji jubilejnih proslav v Indosu je med kulturnim programom, ki so ga izvajali učenci OŠ Dolso in domača recitatorska skupina, vrsta Indosovcev prešla državna odlikovanja in interna Indosova priznanja za svoje dolgoletno nesebično delo.

Medaljo dela sta prejela Ivan Kolenc in Alojz Podlogar, red dela s srebrnim vencem pa Jože Arko, Alojz Černe, Alojz Grošelj, Mišelca Grudnik, Vili Hrastar, Franc Jeršin, Viktor Krek, Franc Lovše, Ivan Lukančič in Ivan Švajger.

Bronasti znak in priznanje Indosa so prejeli Milka Bukovec, Janez Godec, Franc Jambrovič, Janez Kobač, Jakob Novak, Majda Sivec, Vinko Švigelj in Anton Zemljčič, srebrni znak in priznanje Indosa pa Feliks Cigler, Drago Grile, Oskar Semolič in Janez Znoj.

Za uspehe pri inventivni ter inovatorski dejavnosti so prejeli priznanje: Matija Dežman, Miljenko Filipovič, Anton Skale, Martin Strmljan, Albin Svete in Jože Žlamberger.

I. L.

Trideseto proizvodno tekmovanje gradbenih delavcev Slovenije je bilo 6. junija v Novi Gorici povezano s proslavo dneva gradbincev. Nastopili so zidarji, železokrivci, orodjarji in tesarji. Iz gradbenih delovnih organizacij, ki imajo svoje sedeže ali temeljne organizacije v Mostah, so nastopili Gradis, Slovenija ceste — Tehnika in Obnova. V skupni razstavitvi so najboljše rezultate dosegli predstavniki Stavbarja in Konstruktorja iz Maribora, izmed močanskih ekip pa je bil najuspešnejši Gradis na 9. mestu.

C. PAVLIN

● SINDIKATI V AKCIJI

Vsakodnevni problemi — vsakodnevno delo

Sindikat ne more stati ob strani, ko gre za vsakodnevno reševanje številnih problemov proizvodnje, samoupravljanja in življenja v delovni organizaciji in krajevni skupnosti. To je ena temeljnih ugotovitev iz uvodne razprave Andreje Vlahoviča, predsednika OSZS, na posvetu predsednikov izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata v občini.

Neugodna gospodarska gibanja, ki se letos ponekod še poglobljajo, ne vplivajo spodbudno na varnostno-politični položaj, zmanjšujejo socialno varnost in vplivajo tudi na družbenopolitično aktivnost v občini. Kako se lahko v reševanje široke problematike najučinkoviteje vključijo sindikati?

V okviru obkongresnih aktivnosti so marsikje že — drugi pa to lahko še storijo — spregovorili vsaj o enem problemu in ga začeli reševati. Eden takih so tudi priprave na začetek usmerjenega izobraževanja. V občini je enainvajset organizacij, ki naj bi organizirale proizvodno prakso. Ustrezni programov pa v organizacijah, od katerih nekatere ne izpolnjujejo vseh pogojev, še nimajo. Tako tukaj kot na drugih področjih naj bo sindikat pobudnik in dosleden zagovornik ugotavljanja osebne odgovornosti za slabo delo in gospodarjenje. Obravnava političnih rezultatov poslovanja je taka priložnost. Ob razčlenjevanju vzrokov za dobro ali slabo gospodarjenje pa najbrž ne bo mogoče mimo srednjeročnih planov. Polovica organizacij namreč le-teh še ni sprejela.

Naslednja pomembna naloga sindikata so priprave na volitve v prihodnjem letu. Prva faza priprav je že v teku — predvsem je v njej nujno zagotoviti enotno evidenco možnih kandidatov. Ta evidenca je v organizacijah združenega dela vsaj po tehnični plati v pristojnosti kadrovskih služb. Priprave pa kasneje — tudi zaradi premajhne aktivnosti sindikalnih organizacij.

Na posvetu so se dogovorili tudi o pripravi na 3. konferenco ZSS glede socialne politike. Ocenili bodo stanje na tem področju in pregledali ukrepe za izboljšanje.

MATJAŽ KEK

Delovna (ne)disciplina

Delovna disciplina je pomemben element produktivnosti dela in močno vpliva na ustvarjanje družbenega proizvoda. V samoupravnih socialističnih družbenoekonomskih odnosih odgovarjajo delavci za izvajanje delovnih obveznosti drug drugemu v vzajemno in družbi kot celoti. Tako delavci kot družbena skupnost odkrivajo in onemogočajo tiste, ki ne izpolnjujejo svojih delovnih obveznosti in odgovornosti ter ugotavljajo, v kolikšni meri in v kakšnih oblikah vpliva delovna nedisciplina na družbeno produktivnost dela.

Da bi pripravili podlago za kasnejše analize in predloge ukrepov na tem področju, so v občinski upravi zbrali podatke o številu uvedenih disciplinskih postopkov, o kršitvah delovnih obveznosti in o izrečenih ukrepih. Opravljena je bila primerjava med letom 1980 in 1979 ter primerjava uvedenih postopkov proti delavcem v neposredni proizvodnji in proti delavcem v režijskih službah.

Zbrani podatki so pokazali sorazmerno nizko stopnjo delovne discipline. Zaskrbljujoč je podatek, da je bilo v letu 1980 uvedenih za tretjino več disciplinskih postopkov kot v letu 1979. Nekaj manj kot polovico ugotovljenih kršitev je bilo težje narave. Največji delež imajo pri tem neopravičeni izostanki z dela, malomarno opravljanje delovnih nalog ter delo pod vplivom alkohola. Izrečeni ukrepi so primerni temu, izostaja pa podatek, da je bil kar tretjini kršiteljev izrečen ukrep prenehanja delovnega razmerja.

Podatki so pokazali, da disciplinske postopke mnogo pogosteje uvažajo zoper delavce v neposredni proizvodnji kot zoper delavce v režijskih službah. To dejstvo lahko kaže na sorazmerno manjšo stopnjo delovne discipline delavcev v neposredni proizvodnji ali pa na to, da odgovornost za delovne obveznosti delavcev v strokovnih službah, družbenih dejavnostih in administraciji redkokoli ugotavljamo.

V. J.

● Seminar za izumitelje

Občinska raziskovalna skupnost je že pred časom ugotovila, da je ovira hitrejšemu napredku inovacijske dejavnosti prav pomanjkanje znanja o vodenju, načrtovanju in množičnem usmerjanju te dejavnosti. Zato je v svoj letošnji načrt uvrstila tudi dopolnilno izobraževanje za vse tiste, ki se kakorkoli ukvarjajo z izumiteljsko dejavnostjo. Tako je v sejni dvorani Gradisa potekal 11. in 12. junija seminar, ki se ga je udeležilo prek 30 delavcev iz naših delovnih organizacij. Na seminarju so priznani strokovnjaki govorili o planiranju inovacijske dejavnosti in zakonski ureditvi tega področja, raziskavi trga in njenem pomenu za oblikovanje novih proizvodov in tehnoloških postopkov, o metodah za spodbujanje tehnične ustvarjalnosti in o vplivu tehničnega napredka in množične invacijske dejavnosti na uspešno gospodarjenje organizacij združenega dela. Seminar se je zaključil s razpravo ob okrogli mizi, ki je oblikovala stališča, kako v tem srednjeročnem obdobju čim bolj je organizirati to dejavnost v naši občini.

Besedilo in slika: D. J.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Delovna organizacija Emona Inženiring je skupaj z vzhodnonemškimi partnerjem v Bagdadu (Irak) zgradila veliko moderno klavnico z zmogljivostjo zakola 600 glav živine in 3.000 glav drobnice dnevno. Celoten projekt, ki obsega hladilnice, predelovalne obrate in druge spremljajoče objekte, je veljal ok. 80 milijonov dolarjev. Klavnica je zgrajena na površini 20 ha in je ena največjih v tem delu sveta.

Egipta osvojili tudi druga tržišča v Afriki, pa tudi v Južni Ameriki in Aziji. Intertrade bo letos v Egipt izvozil za 20 milijonov USA dolarjev Tamovih izdelkov.

Delavci Železniškega gospodarstva Ljubljana, ki delajo na področju zvez, so na nedavnem preizkusu delovanja sistema zvez v izrednih razmerah dokazali, da so zelo dobro usposobljeni in da lahko v vsakeh trenutkih izvedejo le tako zahtevno nalogo. Hkrati pa so potrdili visoko stopnjo zavesti, ki je še kako potrebna za krepitev družbene samozavesti, za obrambo države in varstvo pridobitev revolucije.

C. P.

Litostroj tudi letos zelo dobro gospodari in ima delo zagotovljeno za naslednja tri leta. Te dni so podpisali največjo pogodbo v zgodovini Litostroja, in sicer za izdelavo turbin za Irak, katerih vrednost znaša 56 milijonov dolarjev. Podpisali pa so tudi pogodbo s Sovjetsko zvezo za dobavo reduktorja. Litostroj polovico svoje proizvodnje izvažja, vendar ga hudo pestijo težave v preskrbi z reprodukcijskimi materiali, saj mu je prav zato ob polletju uspelo uresničiti le tretjino plana. Osebnih dohodkov so v Litostroju najvišji v jugoslovanski strojogradnji. Na štiri proizvodne delavce pride v tovarni en režijski delavec.

Pred kratkim so predstavniki Intertrade in TAM iz Maribora podpisali samoupravni sporazum o združevanju dela in sredstev ter tako potrdili dosežanje več kot uspešne poslovne odnose. Obe organizaciji sodelujeta že čez 20 let, predvsem pri izvozu na egiptovsko tržišče, kamor izvažajo celoten Tamov program. Ta sporazum pomeni skupno dočakanje izvoznega programa količin in cen ter usklajevanje aktivnosti za čimvečje povečanje izvoza. Obojestransko želja je, da bi poleg

● DRUŽE TITO, MI TI SE KUNEMO

Transparent v dvorani Centrofana v Loznici je nadaljevanje Titove misli o bratstvu in enotnosti naših narodov in narodnosti. V tem znamenju je potekalo pobratenje delavcev Zita — tozda Šumi s srbskimi delavci Viskoze — tozda Centrofana iz Loznice. Na tridnevem obisku pri gostiteljih v Banji Koviljači so se spletile iskrene prijateljske in delovne vezi. Letošnje jesen bo Žito vrnilo vse izkazano gostoljubje.

Besedilo in slika I. C.

Ob praznovanju dneva gradbincev v Novi Gorici je prejel republiško priznanje tudi občinski odbor sindikatov gradbenih delavcev naše občine. Na sliki: Vinko Franjo, predsednik tega odbora, sprejema priznanje. Ob njem (z očali) je predsednik RO SGDS Željko Humar.

(G. B.)